

AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM. JERZEGO KUKUCZKI W KATOWICACH						
WYDZIAŁ FIZJOTERAPII						
KIERUNEK: ODNOWA BIOLOGICZNA						
PROFIL KSZTAŁCENIA: PRAKTYCZNY						
GRUPA ZAJĘĆ	B. GRUPA ZAJĘĆ PODSTAWOWYCH (ZP)					
Moduł	1B. Moduł zajęć fizjologiczno-medycznych w odnowie biologicznej					
Nazwa zajęć	Anatomia prawidłowa człowieka					
Rodzaj zajęć	Obowiązkowe					
Koordinator zajęć/ email	Dr Kamila Gromek/ k.gromek@awf.katowice.pl					
Treści programowe zajęć oparte na dorobku naukowym pracowników AWF w Katowicach						Nie
Liczba godzi w poszczególnych semestrach i punkty ECTS	I ROK		II ROK		III ROK	
	sem. 1	sem. 2	sem. 3	sem. 4	sem. 5	sem. 6
Wykład (godz./ECTS)	13/0.5	13/0.5				
Ćwiczenia (godz./ECTS)	26/1	26/1				
Praca własna (godz./ECTS)	26/1	26/1				
OCENA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	Zaliczenie na OCENĘ.					
CELE ZAJĘĆ	<p>C1. Zapoznanie studenta z budową narządów biernego i czynnego układu ruchu</p> <p>C2. Zapoznanie studenta z układami wegetatywnymi i somatycznymi organizmu człowieka</p> <p>C3. Przystwojenie przez studenta wiedzy i zrozumienie funkcjonowania układów związanych z poruszaniem się i rozwojem narządów układu ruchu</p> <p>C4. Wykształcenie umiejętności lokalizowania narządów, zwłaszcza elementów układu ruchu i analizowania ruchów wykonywanych przez poszczególne mięśnie i grupy mięśniowe</p>					
EFEKTY UCZENIA SIĘ	KOD EFEKTU, TRESC EFEKTU					
Wiedza – efekty wymienione w programie studiów kierunku Odnowa biologiczna	K_W01 Zna i rozumie rozwój, budowę organizmu człowieka w warunkach zdrowia i choroby, w szczególności układu narządów ruchu, oraz posługuje się mianownictwem anatomicznym do opisu stanu zdrowia.					
Wiedza – efekty NIE wymienione programie studiów kierunku Odnowa biologiczna						
Umiejętności – efekty wymienione w programie studiów kierunku Odnowa biologiczna	K_U01 Potrafi rozpoznawać i lokalizować na fantomach i modelach anatomicznych oraz organizmie żywym zasadnicze struktury ludzkiego ciała, w tym elementy układu ruchu, takie jak elementy układu kostnowstawowego, grupy mięśniowe i poszczególne mięśnie.					
Umiejętności – efekty NIE wymienione w programie studiów kierunku						

Odnowa biologiczna	
Kompetencje społeczne wymienione w programie studiów kierunku Odnowa biologiczna	K_K01 Jest świadomy konieczności posiadania wiedzy z wielu dyscyplin naukowych, pluralizmu teoretyczno-metodologicznego w nauce, wartości krytycznej oceny doniesień naukowych.
WARUNKI WSTĘPNE	podstawowa wiedza z zakresu biologii
TEMATYKA ZAJĘĆ	
<p>Wykłady (13h) semestr zimowy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wprowadzenie do anatomii prawidłowej człowieka. Osie płaszczyzny ciała ludzkiego, terminologia anatomiczna. Klasyfikacja układów somatycznych. Ogólny podział kośćca człowieka. Biologiczne i biochemiczne właściwości kości. Rozwój kości. (2h) 2. Rozwój połączeń kości, połączenia ścisłe – podział, charakterystyka budowy; połączenia wolne – budowa, rola stałych i niestałych składników stawu. (2h) 3. Budowa makroskopowa mięśni, narządy pomocnicze mięśni. Klasyfikacja, mechanizm działania. Mięśnie kończyny górnej, dolnej, tułowia, głowy i szyi – topografia, przyczepy, działanie. (4h) 4. Układ nerwowy- podział układu nerwowego pod względem anatomicznym i funkcjonalnym. Substancja szara i biała – rozkład w UN. Opony mózgowo-rdzeniowe. Krążenie płynu mózgowo-rdzeniowego, komory mózgowia. Budowa zewnętrzna i wewnętrzna rdzenia kręgowego. (2h) 5. Układ nerwowy budowa rdzenia przedłużonego, mózdzka, mostu, śródmózgowia, międzymózgowia, kresomózgowia. (2h) 6. Układ nerwowy Drogi nerwowe wstępujące, zstępujące. Układ nerwowy obwodowy: nerwy rdzeniowe i czaszkowe. Sploty nerwowe. (1h) <p>Wykłady (13h) semestr letni</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Układ nerwowy autonomiczny – ośrodki, drogi, funkcje. Organizacja czynności czuciowych i ruchowych układu nerwowego. (2h) 2. Narządy zmysłów: klasyfikacja, budowa, funkcje, ośrodki i drogi nerwowe. Narząd wzroku – budowa gałki ocznej, narządy dodatkowe oka, drogi i ośrodki nerwowe. Ucho, jako narząd słuchu i równowagi – budowa, drogi i ośrodki nerwowe. Budowa i funkcje powłoki ciała, receptory skóry. Narząd smaku, powonienia. (2h) 3. Układ krwionośny i limfatyczny – ogólna charakterystyka i podział. Serce – budowa, ośrodki automatyzmu, ukrwienie. Krwiobieg mały, duży. Naczynia krwionośne, budowa, funkcje. Topografia naczyń kończyny górnej, dolnej, głowy i tułowia. Sieć dziwna, układ wrotny. Naczynia chłonne. Węzły chłonne. Rola śledziony. Rozmieszczenie i znaczenie tkanki limfatycznej w ustroju. (2h) 4. Układ oddechowy: ogólna charakterystyka i podział na odcinki. Budowa jamy nosowej, gardła, krtani, tchawicy, oskrzeli. Budowa makroskopowa i mikroskopowa płuc. Funkcja układu oddechowego. Mechanizm oddychania. Opłucna. (2h) 5. Układ pokarmowy: ogólna charakterystyka i podział na odcinki. Budowa i funkcje jamy ustnej, gardła, przełyku, żołądka, jelita cienkiego, jelita grubego, wątroby, trzustki. Otrzewna. (2h) 6. Gruczoły wydzielania wewnętrznego – topografia, budowa, funkcje. Hormony podwzgórza, przysadki mózgowej. Hormony tarczycy i przytarczyc, grasicy. Hormony rdzenia i kory nadnercza. Hormony trzustki. (2h) 7. Układ moczowy - pęcherzowy. Budowa, położenie i funkcja nerek. Moczowód. Pęcherz moczowy, cewka moczowa. Narządy płciowe męskie i żeńskie. (1h) <p>Ćwiczenia 26 h semestr zimowy</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Morfologia kości kończyny górnej: obojczyk, łopatką, kość ramienna, kość łokciowa, kość promieniowa, kości ręki. (2h) 2. Połączenia kości kończyny górnej (powierzchnie stawowe, elementy wzmacniające). (2h) 3. Mięśnie kończyny górnej (topografia, przyczepy). (2h) 4. Morfologia kości kończyny dolnej: kość miedniczna, udowa, piszczelowa, strzałkowa, kości stopy. (2h) Kolokwium z ćw. 1-3 	

5. Połączenia kości kończyny dolnej (powierzchnie stawowe, elementy wzmacniające). (2h)
6. Mięśnie kończyny dolnej (topografia, przyczepy). (2h)
7. Morfologia kości tułowia: kręgi szyjne, piersiowe, lędźwiowe, kość krzyżowa. Budowa klatki piersiowej. (2h) **Kolokwium z ćw. 4-6**
8. Morfologia czaszki, ciemiączka, szwy, staw skroniowo-żuchwowy. (2h)
9. Połączenia kręgosłupa i klatki piersiowej (powierzchnie stawowe, elementy wzmacniające). (2h)
10. Mięśnie tułowia (topografia, przyczepy). (2h)
11. Mięśnie głowy i szyi (topografia, przyczepy). (2h)
12. **Kolokwium z ćw. 7-11**
13. Zaliczenie

Ćwiczenia 26 h semestr letni

1. Układ nerwowy - budowa zewnętrzna i wewnętrzna rdzenia kręgowego. (2h)
2. Drogi nerwowe wstępujące: pęczek smukły pęczek klinowaty, rdzeniowo-wzgórzowa przednia, rdzeniowo-wzgórzowa boczna, rdzeniowo-mózdkowa przednia, rdzeniowo-mózdkowa tylna – przebieg, funkcja. Droga nerwowa piramidowa – przebieg, funkcja. Drogi nerwowe pozapiramidowe: droga czerwiennie – rdzeniowa, droga pokrywowo – rdzeniowa, droga przedsiolkowo – rdzeniowa, droga siatkowo – rdzeniowa. Budowa spłotów nerwowych: szyjnego, ramiennego, lędźwiowego, krzyżowego. Nerwy czaszkowe. (2h)
3. Budowa mózgowia. Pień mózgu. Kresomózgowie. Mózdzek. (2h)
4. Aparat optyczny oka, narządy pomocnicze, droga nerwowa wzrokowa. Ucho – narząd słuchu i równowagi, droga nerwowa słuchowa, droga nerwowa zmysłu równowagi. (2h)
5. Budowa skóry, receptory skóry. Budowa narządu smaku i węchu. Droga nerwowa smakowa, węchowa. (2h)
6. **Kolokwium z ćw. 1-5**
7. Anatomia serca i układu naczyniowego: worek osierdziowy, ściany serca, szkielet serca, układ przewodzący serca, zastawki, unaczynienie i unerwienie serca. Naczynia wychodzące z serca, naczynia wchodzące do serca. Aorta - podział, łuk aorty. Śródpiersie zatchawicze i dolne tylne. Podział aorty w klatce piersiowej. Krwiobieg duży, mały. Układ tętniczy i żylny kończyn. (2h)
8. 8.Układ limfatyczny – narządy chłonne, ich topografia i budowa. Naczynia limfatyczne. (2h)
9. Anatomia układu oddechowego: górne drogi oddechowe i dolne: jama nosowa, gardło, krtań, tchawica, opłucna, jama opłucnej, płuca: budowa zewnętrzna, wyciski płuc, rzut i szczeliny płuca prawego i lewego. Drzewo oskrzelowe i oddechowe, budowa wewnętrzna płuca. Unaczynienie i unerwienie układu oddechowego. Mięśnie wdechowe i mięśnie wydechowe. (2h)
10. 10.Układ pokarmowy. ogólna charakterystyka i podział na odcinki. Budowa i funkcje poszczególnych narządów układu pokarmowego. Otrzewna. (2h)
11. 11.Gruzoły wydzielania wewnętrzne. Mechanizm działania hormonów. Hormony podwzórca i przysadki mózgowej. Hormony tarczycy i przytarczyc. Hormony rdzenia i kory nadnercza. Aparat wysepkowy trzustki. Niedobór i nadmiar insuliny. (2h)
12. 12.Układ moczowo-płciowy Budowa, położenie i funkcja nerek. Moczowód. Pęcherz moczowy, cewka moczowa. Mikcja. Narządy płciowe męskie i żeńskie. (2h)
13. Zaliczenie. **Kolokwium z ćw. 7-12**

LITERATURA PODSTAWOWA (* - numer z gwiazdką oznacza dzieło pracownika AWF w Katowicach)

1. Bochenek A. Reicher M. : Anatomia człowieka. tom I. PZWL Warszawa 2009.
2. Ignasiak Z.: Anatomia układu ruchu. Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2010.
3. Sokołowska-Pituchowa J (red.). : Anatomia człowieka. PZWL Warszawa 2005.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA (* - numer z gwiazdką oznacza dzieło pracownika AWF w Katowicach)

1. 1.*Anatomia człowieka: Tom I – Układ kostny: skrypt dla Studentów Akademii Wychowania Fizycznego/ Agnieszka Kargul. Elżbieta Kamińska, Krzysztof Malewski, Kamila Gromek,

<p>Tomasz Kamiński. Wydaw. AWF, 2021. ISBN 978-83-66308-38-1.</p> <p>2. Kahle W., Leonhardt H., Platzer W.: Podręczny atlas anatomii człowieka. Wyd. Med. Słotwiński Verlag Bremen 1998. T. 1. Narząd ruchu</p> <p>3. Netter F.H. Atlas anatomii człowieka pod red. Morysia J. Wydawnictwo Elsevier Urban & Partner. Wrocław 2011</p> <p>4. Sobotta J.: Atlas anatomii człowieka. U&P Wrocław, T. 1, 2009; T. 2, 2008</p>	
<p>WYBRANE PUBLIKACJE NAUKOWE PRACOWNIKÓW AWF W KATOWICACH DOTYCZĄCE TEMATYKI PRZEDMIOTU</p>	
<p>METODY NAUCZANIA</p>	<p>Wykład, pokaz, dyskusja, prezentacja multimedialna</p>
<p>POMOCE NAUKOWE</p>	<p>rzutnik multimedialny, preparaty naturalne, modele anatomiczne, fantomy, plansze, atlasy anatomiczne,</p>
<p>PROJEKTY</p>	
<p>METODY ZALICZENIA</p>	<p>Egzamin WYKŁADY: 1. Obecność na wykładach. ĆWICZENIA: 1. Kolokwia z pytaniami otwartymi/testowymi</p>
<p>KRYTERIA OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ</p>	<p>KRYTERIA OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ WIEDZA/ FORMA ZALICZENIA: PISEMNA/TEST 2,0 – student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się (punktacja poniżej 50%) 3,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym (51 do 60%) 3,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym plus (61 do 70%) 4,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym (71 do 80%) 4,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym plus (81 do 90%) 5,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym (91 do 100%)</p>

